

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĆIVILI
(SEDE KOSTITUZZJONALI)
IMHALLEF
ONOR. AUDREY DEMICOLI LL.D.

Rikors Kostituzzjonal Nru 66/2024 (AJD)

ZARB LORENZA VINCENZA SIVE LORA
DETENTRIČI TAL-KARTA TA' L-IDENTITA' 0419355M

VS

1. L-AVUKAT TAL-ISTAT
2. CARMELO SIVE CHARLES CARUANA “*DE PROPRIO*”
DETENTUR TAL-KARTA TA' L-IDENTITA' 413853M U
3. RITA AGIUS “*DE PROPRIO*”
DETENTRIČI TAL-KARTA TA' L-IDENTITA' 637857M

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa, l-ewwel (1) ta' Novembru, 2024

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza in parte limitatament rigward żewġ eċċezzjonijiet preliminari sollevati mill-Avukat tal-Istat, illi permezz tagħhom qiegħed jeċċepixxi: (a) illi r-rikorrenti kellha teżawrixxi r-rimedji ordinarji a disposizzjoni tagħha qabel tintavola din il-kawża; u (b) illi l-azzjoni hija prematura stante illi biex isir eżami dwar allegat ksur ta' smigħ xieraq jeħtieg li tali eżami jsir fit-totalita' tal-proċeduri in diżamina;

Preliminari u Fatti tal-Każ

2. Jirriżulta mir-rikors kostituzzjonal i illi permezz tiegħu gew intavolati I-proċeduri odjerni, illi l-kawża odjerna tirrigwarda dak illi seħħ wara d-digreti illi qed jiġu trattati fil-kawża quddiem din il-Qorti kif presjeduta fir-Rikors Kostituzzjonal Nru 632/2023, u ciee d-digreti tas-17 t'Ottubru 2023 u tal-20 ta' Diċembru 2023;
3. Bir-rikors odjern, ir-rikorrenti tippremetti illi f'Novembru 2023 hija ressjet talba għar-rikuža tal-Maġistrat illi kien qed jippresjedi l-kawża tagħha quddiem il-Bord li Jirregola I-Kera, iżda minkejja illi dan ir-rikors kien għadu ma ġiex dekretat, permezz ta' digriet datat tletin (30) ta' Jannar 2024, il-Bord kif kompost iddekketa rikors għal revoka datat I-għaxra (10) ta' Novembru 2023. Ir-rikorrenti ssostni illi hija kienet intavolat risposta għal dan ir-rikors nhar id-dsatax (19) ta' Jannar 2024, iżda d-digret tat-tletin (30) ta' Jannar 2024, filwaqt illi għamel referenza għar-risposta tagħha, ma kienx motivat, b'dana illi kien għalhekk nieqes minn element essenzjali. Ir-rikorrenti qiegħda ssostni għalhekk illi ġew leżi d-drittijiet fundamentali tagħha kif protetti taħt I-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta, u I-Artikolu 6 u I-Artikolu 8 tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem;
4. Għaldaqstant, ir-rikorrenti talbet lil din il-Qorti sabiex:
 - a. Tiddikjara li d-digret tat-30 ta' Jannar 2024 fl-Atti tar-Rikors 214/21 quddiem I-Onorabbi Bord tal-Kera huwa leżiv fil-konfront ta' l-istess esponenti rikorrenti Zarb, u dan bi ksur ta' I-Artiklu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u bi ksur tal-Artikoli 6 u 8 tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem;
 - b. Tiddikjara konsegwentement li l-istess Digriet tat-30 ta' Jannar 2024 huwa null u bla effett;

- c. Tordna li peress li I-istess Maġistrat Sedenti għoġbu jiddekreta Digriet ieħor konfinġenti, sabiex finalment wasal għall-istess għan primarju tiegħu billi jirrevoka I-istess Mandat ta' Sekwestru Kawtelatorju Numru 1613/2023 bla biss ma ddeċieda r-Rikors tar-Rikuża tiegħu kif mitluba mill-istess rikorrenti Zarb u bil-konseguenza li ppreġjudika I-posizzjoni tiegħu, tordna r-rekuża ta' I-istess Maġistrat sedenti milli jkompli jiddeċiedi kemm fuq I-istess Mandat ta' Sekwestru Kawtelatorju Numru 1613/23 kemm fuq Mandati oħra bejn I-istess partijiet fuq I-istess mertu, kif ukoll jastjeni milli jiddeċiedi I-istess meritu ta' I-istess Kawża insostenn, ossija Rikors Ĝuramentat Nr 214/2021 JD/JM;
 - d. Tordna li I-Atti kollha kemm ta' I-istess Mandat ta' Sekwestru Kawtelatorju Numru 1613/2023 kif ukoll il-Proċedimenti fl-istess Kawża insostenn, ossija, Rikors Ĝuramentat Nr 214/2021 JD/JM fil-kawża fl-ismijiet “Zarb Lorenza Vincenza sive Lora detentrici tal-karta tal-identità’ 0419355M vs Caruana Carmelo sive Charles et”, jintbagħtu lura lir-Reġistratur tal-Qrati sabiex dawn jiġu assenjati lill-istess Onorabbi Bord diversament presedut;
 - e. Tordna u tagħti dawk il-provvedimenti kollha xierqa u neċċesarji skont il-Liġi li I-istess Onorabbi Qorti tara li huma xierqa u opportuni;
5. Mill-banda l-oħra, b'risposta datata ħdax (11) ta' Marzu 2024, I-Avukat tal-Istat, parti numru ta' eċċeżzjonijiet fil-mertu, issolleva wkoll xi eċċeżzjonijiet preliminari, u cieo:

3. Illi preliminarjament, u mingħajr preġudizzju għall-premess, ir-rikorrenti kellha teżawrixxi r-rimedji ordinarji a disposizzjoni tagħha qabel ma tintavola din il-kawża. Xejn xejn, setgħet tirrikorri għar-rimedju skond l-Artikolu 281(4) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta, jew inkella permezz ta' kawża ad hoc, jew inkella talba lil-Bord li Jirregola I-Kera biex isiru

xogħolijiet rimedjali b'mod urġenti sakemm jiġi deċiż mil-mertu;

4. Illi, preliminarjament u mingħajr preġudizzju għall-premess, sa fejn il-kawża hija impostata fuq I-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni u I-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni, il-kawża hija prematura stante li sabiex isir eżami dwar allegat ksur ta' smigħ xieraq, jeħtieg li tali eżami jsir fit-totalita' tal-proċeduri in-diżamina. Fil-każ de quo, dawk il-proċeduri quddiem il-Bord li Jirregola I-Kera għadhom pendenti.

6. Wara illi, fis-seduta tal-erbatax (14) ta' Ġunju 2024, din il-Qorti semgħet it-trattazzjoni mill-avukati difensuri tal-partijiet dwar l-eċċeżżjonijiet preliminari hawn fuq riprodotti, il-kawża ġiet differita llum għal sentenza preliminari dwar l-istess żewġ eċċeżżjonijiet.

II-Qorti

7. Wara illi rat l-atti kollha preżentati mill-partijiet;
8. Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet dwar it-tielet u r-raba' eċċeżżjonijiet preliminari sollevati mill-intimat Avukat tal-Istat;
9. Rat illi l-kawża ġiet differita għas-seduta tal-lum għal sentenza preliminari rigward dawn l-eċċeżżjonijiet preliminari;
10. Tagħmel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

Konsiderazzjonijiet

Ir-Raba' Eċċeżżjoni Preliminari

11. Din il-Qorti tqis illi għandha tibda billi tindirizza r-raba' eċċeżzjoni preliminari sollevata mill-Avukat tal-Istat, cioe, l-intempestivita' tal-proċeduri odjerni, u dan billi tara x'inhu dak illi qed jintalab mir-rikorrenti bil-kawża odjerna:

- Revoka tad-digriet tat-tletin (30) ta' Jannar 2024;
- Rikuża tal-Maġistrat Dr Joe Mifsud fuq il-Bord li Jirregola I-Kera fil-proċeduri tal-Mandat ta' Sekwestru Kawtelatorju Nru 1613/2023 u Rikors Ĝuramentat Nru 214/2021 JD/JM;

12. Fl-ewwel lok, f'dak illi jirrigwarda r-rikuża tal-Maġistrat Dr Joe Mifsud, din il-Qorti rat illi skont il-verbal tal-erbatax (14) ta' Marzu 2024, il-kawża bir-Rikors Nru 214/2021 quddiem il-Bord li Jirregola I-Kera qed tinstema' mill-Maġistrat Dr Charmaine Galea, u mhux mill-Maġistrat Dr Joseph Mifsud kif allegat fir-rikors promotur¹, **b'dana għalhekk illi m'hemm l-ebda raġuni għalfejn din il-Qorti għandha tordna illi l-Maġistrat Dr Joseph Mifsud jastjeni milli jiddeċiedi l-mertu tal-kawża hekk čitata** kif qed titlob ir-rikorrenti fit-tielet talba tagħha fir-rikors promotur;

13. Fit-tieni lok, huwa paċifiku illi l-mandat kawtelatorju huwa wieħed fejn il-kwistjoni u l-mertu bejn il-partijiet għadu ma ġiex determinat, b'dana illi l-effett tiegħu għadu mhux wieħed indefinite.² Għaldaqstant, din il-Qorti ma tarax kif ir-rikorrenti tista' tilmenta illi ġew leżi d-drittijiet fundamentali tagħha minn proċedura fejn għadu ma ġie stabbilit xejn b'mod definitiv. Infatti, deċiżjoni għal rikors għall-ħruġ ta' kontro-mandat jiġi determinat unikament fuq baži *prima facie*, preċiżament għaliex il-mertu jiġi investigat fil-kawża prorrja bejn il-partijiet, u għandu jiġi deċiż b'urgenza, bil-possibilita' illi jiġi deċiż *in camera* saħansitra anke mingħajr ma jiġu mismugħha l-partijiet (Art 836 tal-Kap 12);

¹ Konfermat anke mis-sistema tal-eCourts.

² Vide Rik Nru 388/2023, **George Fenech vs Avukat tal-Istat et**, Qorti Ċivili (Prim'Awla), Onor Imħiġi Depasquale, 26 ta' Settembru 2024 (in-ġudikat)

14. Fil-kawża ***Verlagsgruppe News GmbH v. Austria*** il-Qorti Ewropea kellha quddiemha ilment illi ġie leż id-dritt tas-soċjeta' rikorrenti kif sanċit mill-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea fi proċeduri anċillari għal kawża fil-mertu, u cioe fi proċeduri interlokutorji. Il-Qorti qalet:

The Court observes that the complaints under Article 6 of the Convention do not relate to the main proceedings, namely, the compensation proceedings, but to the decision by which it was ordered to publish a notice that proceedings under the Media Act are pending, which was taken without a hearing. The Court will therefore examine whether Article 6 of the Convention applies to this decision.

The Court has previously held that interlocutory proceedings relating to an interim injunction, in which no decision on the merits of the case is made, do not involve a determination of civil rights and obligations (see X v. the United Kingdom no. [7990/77](#), Commission decision of 11 May 1981, Decisions and Reports 24, p. 57; Österreichische Schutzgemeinschaft für Nichtraucher and Rockenbauer v. Austria, no. 17200/91, Commission decision of 2 December 1991, unreported; Apis a.s. v. Slovakia (dec.), no. [39754/98](#), 13 January 2000, unreported). The Court considers that the decision at issue may be considered an interim decision as it concerned exclusively the publication of a notice that proceedings under the Media Act were pending and did not involve a decision on the merits. The Court, therefore, finds that this decision did not involve a determination of the applicant's civil rights and obligations.

15. Fil-każ odjern il-mandat ta' sekwestru kawtelatorju jidher illi kien in vigore sabiex jikkawtela pretensjoni ta' danni sofferti da parti tar-rikorrenti, b'dana għalhekk illi, essenzjalment, ir-revoka tiegħu ma kinitx sejra taffettwa d-deċiżjoni fil-mertu nnifisha, jew id-drittijiet tar-rikorrenti naxxenti minn deċiżjoni fil-mertu. Għaldaqstant din il-Qorti hija tal-fehma illi, I-Artikoli 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u I-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea ma jsibux applikazzjoni f'dan I-istadju, u kwalsiasi allegazzjoni ta' leżjoni tad-drittijiet fundamentali tar-rikorrenti, hija intempestiva;
16. Ikkunsidrat il-premess, din il-Qorti sejra tgħaddi sabiex **tilqa'** r-raba' eċċeazzjoni preliminari sollevata mill-Avukat tal-Istat, u **tastjeni** milli tieħu konjizzjoni ulterjuri tat-talbiet rikorrenti;
17. Gialadarba qed tintlaqa' r-raba' eċċeazzjoni preliminari, din il-Qorti sejra tastjeni wkoll milli titratta t-tielet eċċeazzjoni preliminari sollevata mill-Avukat tal-Istat.

Decide

18. Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi:

- i. **Tilqa'** r-raba' eċċeazzjoni sollevata mill-Avukat tal-Istat, b'dana illi tiddikjara illi l-kawża odjerna ġiet intavolata intempestivament; u
- ii. **Tastjeni** milli tieħu konjizzjoni tat-talbiet rikorrenti.

Bi-ispejjeż a karigu tar-rikorrenti.

Moqrija.

Onor Imħallef Dr Audrey Demicoli LL.D.

Geraldine Rickard
Deputat Registratur